

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0403U001805

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-06-2003

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маслов Сергій Іванович

2. Maslov Serhii Ivanovich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 08.01.01

Назва наукової спеціальності: Економічна теорія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-04-2003

Спеціальність за освітою: 7.050101

Місце роботи здобувача: Харківська філія Акціонерного комерційного банку "Правекс-Банк"

Код за ЄДРПОУ: 22683815

Місцезнаходження: 61072, Україна, Харків, пр. Леніна, 56

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.051.01

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський державний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: 61078, м. Харків, вул. Артема, 29.

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.04.19

Тема дисертації:

1. Особливості формування валютного ринку в перехідній економіці
2. The features of currency market forming under conditions of the economic system of the transitional period

Реферат:

1. Об'єкт - система економічних відносин у валютно-фінансовій сфері за умов перехідної економіки. Мета - розробка вітчизняної теоретичної та методологічної бази функціонування, прогнозування та регулювання валютного ринку в умовах перехідної економіки для її подальшого застосування при вирішенні практичних питань у цьому секторі економічної системи України, наприклад, для вибору режиму валютного курсу, розробки валютної політики України, способів установлення рівноваги на валютному ринку, страхування валютних ризиків; вирішення питань регулювання й планування, а також для визначення тенденцій розвитку валютного ринку України. Методи - діалектичний метод як загальний науковий метод пізнання соціально-економічних явищ; методи системного, логічного, функціонального, історико-економічного і статистичного аналізу. Результати, новітність: 1) показано, що в основі формування та розвитку валютного ринку в перехідній економіці перебуває рух об'єктивної суперечності між розв'язуваними функціональними й інституціональними завданнями; на цій основі виділені етапи розвитку валютного ринку, зумовлені

поступовим переходом від деструктивних функцій до все більш спрямованих на стабілізацію та розвиток: - етап деструкції у формі валютно-цінового шоку, доларизації та критичного соціального розшарування; - етап використання механізму валютного курсу як інструменту формального фінансового оздоровлення, з його неоднозначними, зокрема й руйнівними наслідками; - етап використання валютного курсу як інструменту адаптації до світового ринку та стимулювання національної пропозиції; 2) показано, що недостатній рівень розвитку валютного ринку і його інфраструктури виявляється в гальмуванні монетарних імпульсів між фінансовим і реальним секторами економіки; на цій основі зроблено висновок про необхідність актуалізації ролі валютно-фінансових механізмів у розвитку інвестиційних процесів у трансформаційній економіці; 3) запропоновано уточнююче трактування ролі арбітражних операцій як практичного механізму формування підвищеного попиту на валютні залишки в перехідній економіці, що є чинником загальної деформації попиту на гроші; 4) на підставі аналізу процесів у сфері валютно-кредитних відносин показано, що зниження рівня попиту на залишки в іноземній валюті є важливим непрямим критерієм руху до збалансованого стану грошово-кредитної системи, і на цій основі запропоновані шляхи економічного витіснення зайвої маси валюти з національного обігу; 5) виокремлені напрямки цілеспрямованого обмеження негативного впливу валютних механізмів на рівень соціальної диференціації, доходів і соціального захисту населення: оцінка й моніторинг соціальних наслідків планованих і спонтанних змін у валютно-кредитній сфері; розробка на цій основі заходів для нейтралізації найбільш важких наслідків таких змін; урахування валютно-кредитних факторів при розробці та плануванні соціальної політики держави; 6) на основі дослідження практичного механізму формування валютного курсу на національному валютному ринку України доведено, що реальний рівень лібералізації даного механізму залежить від двох груп факторів: від ступеня зрілості державних регулюючих функцій; від рівня професійно-інституціонального розвитку недержавних суб'єктів валютного ринку. Доведено, що особливістю механізму рівноваги на валютному ринку України є обмежений вплив прямих факторів обмінного курсу й аномально висока роль непрямих факторів; зроблено висновок, що в міру розвитку валютного ринку спостерігається поступове посилення ролі прямих факторів і відносне зниження ролі непрямих факторів, що розглядається як практична передумова реальної лібералізації даного ринку. Галузь використання: навчальні програми, спецкурси з питань формування валютного ринку, поширення знань про валютні відносини.

2. Subject of research: the economical relations in currency-financial sphere under conditions of transitional economy. The research purpose: working out native theoretical and methodological basis for functioning, forecasting and regulation of currency market under conditions of transitional economy for its further application in solving the practical tasks in this branch of economic system of Ukraine, e.g. for choosing the exchange rate regulations, working out the monetary policy of Ukraine, methods of equilibrating currency market, currency risks hedging; it's also applicable for solving the problems of regulation and planning as well as the determination of Ukraine's currency market development tendencies. The research methods: dialectical method as the main scientific perception method of social-economic phenomena; methods of systematic, logical, functional, historical-economic and statistical analysis. The research results, novelty: 1) It was shown that the movement of objective contradiction of solvable functional and institutional tasks is the basis of forming and development of currency market; on account of this the stages of development of currency market were determined, this partition is conditioned by gradual change from destructive functions to more directed for stabilization and development: - the destruction stage in form of currency-price shock, dollarization and critical social stratification; - the stage of using the mechanism of exchange rate as the instrument of formal financial improvement within its multiple-valued namely destructive consequences; - the stage of using the mechanism of exchange rate as the instrument of adaptation to world market and stimulation of national suggestion; 2) It was shown that insufficient maturity of the standard level of currency market and its infrastructure becomes apparent in braking the monetary impulses beyond financial and real branches of economics; on this basis the conclusion of necessity of updating the part of currency-financial mechanisms during the development of investment process in transitional economy was drawn; 3) The more defined treatise of the role of arbitrary operations as the practical mechanism of forming of increased demand for currency leavings in transitional economy that is the factor of general deformation of demand for

money, was proposed; 4) On account of analysis of processes in currency-credit relations it was shown that reduction of demand for foreign currency leavings is the important criterion of movement towards equilibrated condition of monetary system, and on this basis the ways for economical supplanting of superfluous currency amount from national circulation were proposed; 5) The directions of purposeful limitation of negative influence of currency mechanisms on social differentiation level, revenues and social maintenance were distinguished. These are: valuation and monitoring of social consequences of planned and spontaneous changes in currency-credit sphere; the development on this basis measures for neutralization of the most serious consequences of such changes; taking into consideration currency-credit factors during working up and planning of state social politics; 6) On the basis of research of practical mechanism of forming exchange rate in Ukraine's national market it was proved that real liberalization level of this mechanism depends on two groups of factors: the maturity level of state regulation functions and the level of professional-institutional development of non-state subjects of currency market. It was demonstrated that the peculiarity of balancing mechanism in the currency market of Ukraine is the confined impact of direct factors of exchange rate and abnormally high role of indirect factors; the conclusion was drawn that there is gradual reinforcement of direct factors' part, and relative deduction of indirect factors' part exists, that is considered as precondition for real liberalization of present market.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прокопенко І.Ф.

2. Prokopenko I.F.

Кваліфікація: к.е.н., 08.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васюренко О.В.

2. Васюренко О.В.

Кваліфікація: д.е.н., 08.04.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юрченко О.Є.

2. Юрченко О.Є.

Кваліфікація: к.е.н., 08.04.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гриценко А.А.

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гриценко А.А.

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Т.А.